

MR

Warszawa, dnia 23 grudnia 2014 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

PB-pb-076-72/14(as-4049)

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH
W P L Y N E Ł O
2014 -12- 23
NR 4833/14

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo, znak: KRIR/KK/1332/2014, w sprawie projektu ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, harmonogramu prac legislacyjnych nad projektem ustawy i projektami rozporządzeń wykonawczych, przygotowań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do stosowania nowego systemu płatności bezpośrednich oraz przepisów dotyczących rolnika aktywnego zawodowo, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

I. Uwagi do proponowanych rozwiązań w zakresie zreformowanego systemu płatności bezpośrednich

W kwestii uwag przekazanych przy piśmie z dnia 9 lipca 2014 r., znak: KRIR/KK/898/14, pragnę poinformować, że:

1. W odniesieniu do płatności dodatkowej przyjęto rozwiązanie polegające na przyznawaniu wsparcia do hektarów zawierających się w przedziale od 3-ciego do 30-stego. Zatem odstąpiono od różnicowania stawki płatności w wyodrębnionych „podprzedziałach”. Celem było możliwe uproszczenie tego instrumentu przy jednoczesnym dążeniu do skuteczniejszego wspierania dochodów tych gospodarstw, które nie osiągają takich korzyści wynikających ze skali produkcji, jak gospodarstwa największe, niemniej jednak mają szanse na trwałą rozwój.
2. Postulat ograniczenia powierzchni upraw w gospodarstwie, które mogą być objęte płatnością związaną do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych, został uwzględniony. Wprowadzono limit powierzchniowy w wysokości 75 ha.
3. Postulat stosowania płatności w sektorze owoców miękkich w formie wsparcia do masy sprzedanych owoców nie został uwzględniony. Uzależnienie wysokości wsparcia w sektorze owoców miękkich od powierzchni uprawy zapewnia spójność z pozostałymi instrumentami wsparcia sektorowego produkcji roślinnej, które również mają formę płatności obszarowych. Należy ponadto zaznaczyć, że dotychczasowe wsparcie w tym sektorze także było wsparciem powierzchniowym. W opinii Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaproponowana forma wsparcia będzie sprzyjała utrzymaniu aktualnego poziomu produkcji w sektorze, co pozwoli przeciwdziałać trudnościom, które dotyczą plantatorów owoców miękkich, a jednocześnie zapewni zgodność tego instrumentu z przepisami unijnymi.
4. Płatność w sektorze buraków cukrowych będzie stosowana w formie wsparcia do powierzchni uprawy, a zatem zgodnie z postulatem Pana Prezesa.
5. W odniesieniu do płatności do zwierząt z gatunku bydło domowe projektowane przepisy przewidują ustanowienie limitu zwierząt, które mogą zostać objęte płatnością. Płatność do bydła będzie przyznawana maksymalnie do 30 sztuk zwierząt. Podobnie płatność do krów – będzie przyznawana maksymalnie do 30 sztuk zwierząt. Płatność do bydła będzie przyznawana wtedy, gdy liczba zwierząt objętych wnioskiem o przyznanie tej płatności złożonym przez rolnika wynosi co najmniej 3 sztuki. Ta sama zasada obowiązywać będzie w przypadku płatności do krów. Zatem postulat Pana Prezesa stosowania płatności „od pierwszej sztuki” został uwzględniony.
6. Postulat wprowadzenia w odniesieniu do płatności do kóz minimalnej liczby kóz w gospodarstwie w liczbie 5 sztuk został uwzględniony. Natomiast płatność do owiec

będzie przyznawana, jeśli liczba zwierząt objętych wnioskiem o przyznanie tej płatności wynosi co najmniej 10 sztuk. Zarówno w przypadku płatności do kóz jak i w przypadku płatności do owiec płatność będzie przyznawana „od pierwszej sztuki”.

Jednocześnie informuję, że przekazane przez Pana Prezesa uwagi Podlaskiej Izby Rolniczej, Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, Małopolskiej Izby Rolniczej, Podkarpackiej Izby Rolniczej, Świętokrzyskiej Izby Rolniczej, Lubelskiej Izby Rolniczej i Izby Rolniczej w Opolu zostały omówione w załączonym do projektu ustawy raporcie z konsultacji publicznych, który jest zamieszczony (wraz z projektem ustawy) w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

II. Harmonogram prac legislacyjnych nad projektami aktów prawnych regulujących system wsparcia bezpośredniego

W kwestii harmonogramu prac legislacyjnych nad projektem ustawy o *płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* oraz projektami rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy pragnę poinformować, że *Wykaz prac legislacyjnych Rady Ministrów* jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, natomiast *Wykaz prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi* – w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Etapy prac legislacyjnych nad projektem ustawy i projektami rozporządzeń wykonawczych można śledzić w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Niezależnie od powyższego pragnę poinformować, że projekt ustawy o *płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego*, po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, był przedmiotem opiniowania przez organy administracji rządowej i instytucje państwowe. Ponadto projekt ustawy był uzgadniany z członkami Rady Ministrów, z Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz z Rządowym Centrum Legislacji. Następnie projekt ustawy został rozpatrzony przez Komitet Rady Ministrów do Spraw Cyfryzacji i Komitet do Spraw Europejskich. W dniu 11 grudnia 2014 r. Stały Komitet Rady Ministrów przyjął projekt ustawy i rekomendował go Radzie Ministrów.

Natomiast projekty rozporządzeń wykonawczych do ustawy są obecnie opracowywane w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Po przeprowadzeniu konsultacji wewnętrznych

zostaną niezwłocznie skierowane do konsultacji publicznych oraz będą przedmiotem opiniowania i uzgadniania, zgodnie z *Regulaminem pracy Rady Ministrów*.

Planowany termin wejścia w życie ustawy i rozporządzeń wykonawczych to 15 marca 2015 r.

III. Stan przygotowań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do stosowania nowego systemu płatności bezpośrednich

W odniesieniu do stanu przygotowań agencji płatniczej do stosowania nowego systemu płatności bezpośrednich pragnę poinformować, że w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzone są prace w następujących obszarach:

A. Budowa systemu informatycznego IACSplus

ARiMR wraz z firmą Asseco prowadzi prace nad budową nowego systemu informatycznego IACSplus, w którym będą obsługiwane wnioski o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, a także wnioski o przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatności ONW), płatności rolnośrodowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności w ramach działania Rolnictwo ekologiczne (PROW 2014-2020) oraz pomocy na zalesianie i tworzenie terenu zalesionego.

Nowy system informatyczny będzie realizowany w następujących etapach:

- Etap 1: wdrożenie nowego podsystemu wraz z funkcjonalnością wprowadzania i kontroli kompletności wniosku płaszczonego – termin wdrożenia: marzec 2015 r.;
- Etap 2: wdrożenie funkcjonalności typowania oraz eksportu i importu do kontroli na miejscu – termin wdrożenia: maj 2015 r.;
- Etap 3: wdrożenie funkcjonalności kontroli administracyjnej – termin wdrożenia: czerwiec/lipiec 2015 r.;
- Etap 4: wdrożenie funkcjonalności naliczania płatności – termin wdrożenia październik 2015 r.

B. Budowa systemu eWniosek umożliwiającego składanie wniosków przez Internet

ARiMR prowadzi prace nad budową nowego systemu informatycznego eWniosek umożliwiającego rolnikom składanie wniosków przez Internet, która to usługa jest realizowana przez wykonawcę zewnętrznego. Aplikacja umożliwi rolnikowi:

- wypełnienie wniosku,
- wypełnienie załącznika graficznego,
- dołączenie do wniosku pozostałych wymaganych załączników,
- wybranie doradcy rolniczego, który będzie mógł wypełnić wniosek o przyznanie płatności, co następnie rolnik zatwierdzi logując się do aplikacji za pomocą nadanemu mu loginu i hasła i prześle elektronicznie do ARiMR.

Korzyści płynące ze złożenia wniosku przez aplikację eWniosek to m.in. ułatwienia w wypełnianiu formularza wniosku o przyznanie płatności poprzez wprowadzenie przyjaznego interfejsu użytkownika, przeprowadzenie przez aplikację wstępnej kontroli kompletności wniosku o przyznanie płatności, co pozwoli ograniczyć liczbę wezwań do uzupełnienia braków formalnych, możliwość bieżącego śledzenia przez rolnika stanu rozpatrywania wniosku przez ARiMR.

C. Opracowanie książek procedur na rok 2015

W dniu 7 listopada 2014 r. opracowano pierwsze wersje książek procedur ARiMR, które będą uszczegółowiane po przygotowaniu krajowych aktów prawnych i wejściu w życie legislacji wykonawczej. Do przygotowania książek procedur ARiMR korzystała z przepisów legislacji wspólnotowej oraz wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących wniosków o przyznanie płatności, kontroli na miejscu, systemu identyfikacji działek rolnych (LPIS) i utworzenia warstwy EFA, a także z notyfikowanej Komisji Europejskiej przez MRiRW informacji o systemie płatności bezpośrednich do 2020 r.

D. Opracowanie wzorów dokumentów, w tym wniosku o przyznanie płatności na rok 2015

Rolnik w 2015 r. na jednym formularzu wniosku o przyznanie płatności będzie mógł się ubiegać o przyznanie następujących rodzajów płatności:

- płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności dodatkowej, płatności dla młodych rolników, dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją, płatności w ramach przejściowego wsparcia krajowego (płatności niezwiązanej do tytoniu), płatności dla małego gospodarstwa),
- płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (PROW 2014-2020),

- płatności w ramach działania rolnośrodowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020),
- płatności w ramach działania Rolnictwo ekologiczne (PROW 2014-2020),
- płatności w ramach działania program rolnośrodowiskowy (PROW 2007-2013),
- wypłatę pomocy na zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013).

W dniu 21 października 2014 r. ARiMR podpisała z STRALFORS Sp. z o.o. umowę Nr 76/DPB/2014/2610 na wydruk wniosków spersonalizowanych na lata 2015-2017. Zgodnie z przedmiotową umową, ARiMR jest zobowiązana w terminie do dnia 12 grudnia 2014 r. przekazać wykonawcy ostateczny wzór wniosku o przyznanie płatności na rok 2015 oraz instrukcję jego wypełniania, w celu ich wydruku i przesłania do rolników. ARiMR zakończy wysyłkę wniosków spersonalizowanych na rok 2015 do dnia 27 lutego 2015 r.

E. Szkolenia

Od maja 2014 r. ARiMR prowadzi szkolenia z zakresu zasad przyznawania płatności bezpośrednich w latach 2015-2020. Odbiorcami przeprowadzanych szkoleń są beneficjenci wsparcia bezpośredniego, przedstawiciele izb rolniczych i ośrodków doradztwa rolniczego, sołtysi, nauczyciele szkół rolniczych, członkowie kół łowieckich, przedstawiciele lokalnych grup działania, urzędów gmin oraz instytutów weterynarii. ARiMR na bieżąco aktualizuje materiały szkoleniowe, które są przekazywane do osób prowadzących szkolenia oraz są zamieszczane na stronie internetowej. Do dnia 31 października 2014 r. zostało zorganizowanych 2222 szkoleń/spotkań informacyjnych z zakresu zasad przyznawania płatności bezpośrednich w latach 2015-2020. Przeszkolono ok. 67 tys. docelowych odbiorców.

F. Polityka informacyjna

ARiMR zamieściła na stronie internetowej www.arimr.gov.pl informacje o zasadach przyznawania płatności bezpośrednich w 2015 r. ze szczególnym uwzględnieniem płatności za zazielenienie. Na stronie internetowej jest zamieszczony także *Przewodnik realizacji praktyk w zakresie zazielenienia* oraz *kalkulator praktyk zazielenienia*. Kalkulator jest narzędziem, który ma na celu pomoc rolnikom w sprawdzeniu, czy zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1307/2013 podlegają oni wyłączeniu z obowiązku realizacji praktyki dywersyfikacji upraw oraz praktyki utrzymania obszaru proekologicznego. Rolnikom, którzy są objęci obowiązkiem realizacji powyższych praktyk, kalkulator umożliwia sprawdzenie, czy

przy wskazanej przez nich powierzchni gruntów rolnych, strukturze zasiewów, wielkości obszarów proekologicznych, spełniają oni warunki w zakresie przestrzegania praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska. Ponadto na ww. stronie internetowej jest zamieszczony przykładowy wykaz upraw mający pomóc rolnikom sprawdzić, czy spełniają oni obowiązek dywersyfikacji upraw.

Na stronie www.arimr.gov.pl został zamieszczony także *kalkulator do wyliczenia szacunkowej kwoty płatności bezpośrednich w roku 2015*.

Wszystkie informacje zamieszczane na stronie internetowej są na bieżąco aktualizowane.

IV. Rolnik aktywny zawodowo

W odniesieniu do pytania w zakresie rolnika aktywnego zawodowo pragnę zwrócić uwagę, że badanie „aktywności zawodowej” obejmie **wyłącznie rolników, którzy wykonują (poza prowadzeniem działalności rolniczej) rodzaje działalności nierolniczej** wymienione w art. 9 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1307/2013 lub inne nierolnicze rodzaje działalności, które zostaną ewentualnie określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie fakultatywnego upoważnienia zawartego w art. 7 ust. 4 projektowanej ustawy *o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego*, **a jednocześnie których kwota płatności bezpośrednich przekracza 5000 euro**.

Zgodnie z przepisami unijnymi, rolnika wykonującego rodzaje działalności nierolniczej, o których mowa wyżej, uważa się jednak za rolnika aktywnego zawodowo, jeżeli za pomocą możliwych do zweryfikowania dowodów, w formie wymaganej przez państwa członkowskie, udokumentuje on, że:

- a) roczna kwota płatności bezpośrednich wynosi co najmniej 5 % całości przychodów uzyskanych przez nią z działalności pozarolniczej w ostatnim roku obrotowym, za który dowody takie są dostępne;
- b) jej działalność rolnicza nie ma charakteru marginalnego; lub
- c) jej główną działalność gospodarczą lub przedmiot działalności stanowi wykonywanie działalności rolniczej.

Rodzaje dowodów potwierdzających wystąpienie ww. okoliczności zostaną określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw rolnictwa na podstawie upoważnienia zawartego w projektowanym art. 34 ustawy *o płatnościach w ramach systemów*

wsparcia bezpośredniego. Planowany termin wejścia w życie tego rozporządzenia to 15 marca 2015 r.

Z poważaniem

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETAŹ STANU

Tadeusz Nałewajk